

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 października 2020 roku

Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Okręgowego Ryszard Małecki

po rozpoznaniu w dniu 19 października 2020 roku w Poznaniu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) spółki akcyjnej z siedzibą w L.

przeciwko A. C.

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionej przez pozwaną

od wyroku Sądu Rejonowego w Gnieźnie

z dnia 20 sierpnia 2019 r.

sygn. akt I C 3299/18

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

1. oddala powództwo,

2. zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 3.617 tytułem zwrotu kosztów procesu;

II. zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 1.800 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym;

III. nakazuje ściągnąć od powoda na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Gnieźnie kwotę 750 zł tytułem opłaty od apelacji, od uiszczenia której pozwana była zwolniona.

Ryszard Małecki

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 21 sierpnia 2018 r. wniesionym do tut. Sądu powód Ultimo Portfolio Investment (L. S.A. z siedzibą w L. wystąpił z powództwem przeciwko A. C. domagając się zasądzenia na swoją rzecz kwoty 10.846,19 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz zasądzenie zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W dniu 22 października 2018 r. w sprawie został wydany nakaz zapłaty uwzględniający w całości żądanie pozwu.

Pozwana złożyła sprzeciw od wydanego nakazu zapłaty, w którym zaskarżyła go w całości, wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na jej rzecz kosztów procesu, według norm przepisanych. Podniosła m.in. zarzut braku legitymacji czynnej powoda oraz zakwestionowała powództwo co do wysokości.

Wyrokiem z dnia 20 sierpnia 2019 r., wydanym w sprawie I C 3299/18 Sąd Rejonowy w Gnieźnie zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 10.846,19 złotych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 21 sierpnia 2018 roku do dnia zapłaty (punkt 1.), nadto zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 3.917 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu (punkt 2.).

Apelację od powyższego wyroku wywiodła pozwana.

Apelująca reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika zaskarżył wyrok w całości. Sądowi Rejonowemu zarzuciła naruszenie:

1. art. 6 k.c. w zw. z art. 509 k.c. poprzez uznanie, że powódka nabyła od wierzyciela pierwotnego wierzytelność wobec pozwanej, podczas gdy powódka nie wykazała, aby uiściła cenę nabycia wierzytelności, a ponadto nie wykazała umocowania osób, które podpisały umowę cyklicznego przelewu wierzytelności oraz aby dołączony do pozwu wykaz wierzytelności dotyczył ww. umowy. Ponadto powódka nie wykazała, aby wierzycielowi pierwotnemu przysługiwała w dniu dokonania cesji wierzytelność wobec pozwanej w deklarowanej wysokości,

2. art. 321 k.p.c w zw. z art. 385¹ k.c. poprzez zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki całości dochodzonego roszczenia z uwagi na fakt, że umowa pożyczki była ważna, a koszty z niej wynikające nie naruszały obowiązujących przepisów, podczas gdy w istocie wierzyciel pierwotny naliczał pozwanej niczym nieuzasadnione opłaty, w wysokości nie znajdującej podstaw w kosztach faktycznie ponoszonych przez pożyczkodawcę (opłata przygotowawcza, opłata administracyjna), które nie były wcześniej uzgodnione z pozwaną, a kształtują jej zobowiązania w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami co czyni bezskutecznymi wobec pozwanej postanowienia umowne ustanawiające te koszty,

3. art. 58 § 2 i 3 w zw. z art. 3531 k.c. poprzez uznanie, że umowa wiążąca pożyczkodawcę z pozwaną była ważna, podczas gdy w istocie jej postanowienia rażąco naruszają zasady współzycia społecznego, w szczególności w zakresie kosztów pożyczki, co czyni nieważnymi te postanowienia, a w konsekwencji całą umowę, gdyż bez ich zastrzeżenia nie zostałyby ona zawarta.

Wskazując na powyższe apelujący wniósł o:

I. zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych,

II. zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej kosztów postępowania przed sądem II instancji, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o jej oddalenie oraz zasądzenie od pozwanej na swoją rzecz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanej zasługiwała na uwzględnienie.

Na wstępie przypomnieć należy, że w sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwana przedstawiła szereg zarzutów, m.in. zakwestionowała: powództwo co do zasady, w tym legitymację czynną powoda, jak i co do wysokości; fakt nabycia przez powoda wierzytelność od (...) wobec pozwanej, dołączone do pozwu porozumienie z dnia 24 maja 2018 r. i wykaz wierzytelności objętych tym porozumieniem; umocowanie osób, które podpisały się pod tymi dokumentami; dokonanie wypowiedzenia umowy pożyczki. Nadto pozwana wskazywała, że umowa cesji została zawarta na okres 6 miesięcy, a wspomniane wcześniej porozumienie zostało podpisane później oraz powoływała się na abuzywność postanowień dotyczących kosztów pożyczki.

Powód na etapie postępowania przed Sądem I instancji w żaden sposób nie odniósł się do podnoszonych przez stronę pozwaną zarzutów. Uczynił to dopiero w odpowiedzi na apelację, co w świetle art. 381 k.p.c. należało uznać za spóźnione, przy czym do części zarzutów powód w dalszym ciągu się nie odniósł.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy, odmiennie niż Sąd Rejonowy, uznał, że powództwo nie zostało udowodnione. Powódka nie wykazała bowiem, że przysługuje jej legitymacja czynna. W szczególności trafnie podnosiła pozwana, że porozumienie z 24 maja 2018 r., którym według twierdzeń powoda objęta miała być wierzytelność przysługująca mu wobec pozwanej, podpisane zostało po upływie okresu, na jaki została zwarta umowa ramowa z 28 września 2017 r. (do 6 miesięcy). Wymaga podkreślenia, że strona powodowa nie przedłożyła żadnego aneksu wskazującego na przedłużenie okresu obowiązywania wspomnianej umowy ramowej. Niezależnie od powyższego nie udowodniono, że załączony wykaz wierzytelności (k. 13) rzeczywiście dotyczył porozumienia z 24 maja 2018 r. W tym miejscu Sąd Okręgowy wskazuje, że treść rzeczzonego porozumienia nie zawierała żadnego odesłania do zewnętrznych wykazów wierzytelności.

Wobec braku wykazania legitymacji czynnej, ewentualna kwestia abuzywności postanowień dotyczących kosztów udzielania pożyczki była bezprzedmiotowa.

W konsekwencji powództwo jako nieudowodnione podlegało oddaleniu w całości. Skutkiem powyższego była również zmiana rozstrzygnięcia o kosztach procesu. Poniesione przez pozwaną koszty obejmowały wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 3.600 zł (§ 2 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych) oraz opłatę od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł.

W tym stanie rzeczy zachodziła konieczność zmiany zaskarżonego wyroku na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. (pkt I).

O kosztach postępowania apelacyjnego należnych pozwanej orzeczono w punkcie II w oparciu o art. 98 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. Poniesione obejmowały wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 1.800 zł ustalone na podstawie w zw. z § 2 pkt 5 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 ww. rozporządzenia).

W punkcie III stosownie do treści art. 113 ust. 1 u.k.s.c. na obciążano powoda kosztami sądowymi w postaci opłaty od apelacji, od uiszczenia której pozwana została zwolniona.

Ryszard Małecki